

Digitalisering innebär svårigheter

Digitaliseringen rusar framåt i det västerländska samhället med nästan okontrollerad hastighet. I Finland är beslutsfattare tvungna att på grund av höga kostnader och brist på kvalificerad arbetskraft söka utvägar, som bygger på ett nödvunnet behov att alltmer förlita sig på digitala lösningar.

Detta leder till komplicerade förhållanden, som ofta ter sig omöjliga och ohanterbara för den äldre befolkningen. Finlands svenska pensionstagare och deras distrikt motsätter sig kraftigt tendensen att helt överge sedelhantering, spärra tillgången till banklokaler och försvåra kontakten mellan personal och kund.

De svenska pensionstagarna uppmanar pensionstagarnas centralförbund att effektivt driva ett utvidgat samarbete med välfärdsbranschens aktörer. Man bör därtill ta initiativ för att undersöka om det går att tillsammans med lokala pensionsföreningar effektivisera pensionärernas möjligheter att sköta sina bankaffärer.

Samhället står med social- och hälsovårdsreformen inför århundradets sociala avgörande. Kraven att lyckas är enorma. Det oaktat måste nödvändiga resurser stå till buds.

Höstmötet uppmanar alla pensionstagare att aktivt följa med hur detta arbete gestaltas och vid behov ingripa med all kraft.

PCF:s svenska distrikt: uttalande från höstmötet

Distriktets ordförande Stig Kumlin och sekreterare Alf-Erik Helsing håller styr på mötet. Bild: Erik Ekman

Karis föreningen 40 år

Karis svenska pensionstagare firade 40-års jubileum på restaurang Socis den 15.11. Karis föreningen är den tredje äldsta föreningen in PCF:s svenska distrikt efter Jakobstad och Vasa föreningarna framgår det av distriktets historik Med ålderns rätt skriven av Alf-Erik Helsing år 2012.

Karis svenska pensionstagares ordförande Maj Granroth. Bild: Erik Ekman.

Hur främja hälsosamt åldrande?

Hur kan vi främja hälsosamt åldrande? Vad förväntar vi oss i det avseendet av den riksdag som väljs 2023? De två frågorna stod i centrum då Pensionstagarnas centralförbunds svenska distrikt samlades till seminarium och höstmöte i Rajaniemi, Virtdois.

– Nordens välfärdscenter, där jag arbetar, vill framför allt påverka i frågor om välfärdsolitik, funktionshinder, folkhälsa och integration, sa Bengt Andersson, som stod först i tur bland inledarna.

Åldersvänlighet central

– Fokus ligger på att utveckla åldersvänliga samhällen i Norden, fortsatte han. De äldre ska kunna arbeta längre upp i åren, inkluderas socialt och aktivt kunna medverka i planeringen av kollektivtrafik, boendemiljöer, fritid, kultur och mötesplatser för gemensamma sociala aktiviteter. De problem i form av social isolering många äldre råkat ut för under covid-19-pandemin såg han som en utmaning. En annan utmaning är det snabbt växande antal som lider av demens.

– Antalet människor som lider av minnessjukdom beräknas bli dubbelt så många 2050, konstaterade han.

Han gav också några exempel på vad det där med välfärdsteknologi kan innebära. Ett exempel var ett trygghetslarm som fungerar också utanför det egna hemmet, ett annat en slags programmerad medicindispenser (dosett) som ger ifrån sig pillret just då det ska tas ex. vis en onsdag förmiddag – inte dagen innan då den som den ordinerats till p.g.a. minnesstörningar kanske

Fundersamma miner under föreläsningen. Bild: Erik Ekman.

råkar få för sig att onsdagen redan är långt framskriden.

Resursbrist, personalbrist

– Alla välfärdsområden klagar över att de får för små resurser, inledde riksdagsman Johan Kvarnström. Han trodde dock att korrigeringar kommer att ske. Betydligt allvarigare är vårdarbristen, konstaterade han. Den har lett till en orimlig arbetsbörda för vårdarna, ett problem som förvärrades under coronapandemin. Problemet är att det ena är beroende av det andra; vårdarbristen leder till ökad arbetsbörda och den stora arbetsbördan leder till vårdarbrist, eftersom många av den anledningen slutar och andra avskräcks från att välja yrket.

– Genom att successivt skärpa personaldimensioneringen har man försökt komma till rätta med problemet, konstaterade Kvarnström. Tanken var att regeln om att det på 10 vårdbehövande ska finnas 7 vårdare skulle träda i kraft i början av april 2023, men det har man tvingats senarelägga. En av orsakerna till bristen på vårdare är de beslut om ned-

skärningar i yrkesutbildningen som gjordes av regeringen Sipilä. Under den nuvarande regeringens tid har man däremot år för år utbildat fler sjukvårdare, men att fylla glappet mellan behov och tillgång tar tid – och kan troligen inte upp- enbart med inhemsk personal.

Inledaren, som gärna ville höra vilka förväntningar de församlade pensionstagarna hade på nästa regeringsprogram, gav också en kort resumé över vad regeringen Marin gjort för att underlätta de äldres vardag. Det handlade bland annat om höjd folk- och garantipension, förslag om att sänka beskattningen för pensionärer som ingår i budgetförslaget för år 2023 och om att en tjänst som äldreombudsman inrättats. Dessutom har momsen på el sänkts med 10 %, bostadsbidraget för uppvärmningen höjts och de som har oljeeldning får dessutom stöd för att i stället satsa på en miljövänligare teknologi, ex. vis bergvärme. Detta för att underlätta läget i den pågående energikrisen.

Alf-Erik Helsing

UTMANINGAR TILL EN NY REGERING

Finländare i åldern 55–84 år anser att kvaliteten på vår vård är otillåtet svag, visar en nyligen publicerad studie På tröskeln till morgondagen, som utförts på uppdrag av Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf. Studien, visar att så många som 73 procent anser kvaliteten på vården för de äldre är otillåtet svag i vårt land. De allra flesta, anser att samhället borde reagera snabbare på brister i vårdens kvalitet än vad som sker idag. Endast ca 20 procent anser att de äldre och deras anhöriga får sin röst hörd i vården.

Små pensioner och medföljande ekonomiska problem är den största anledningen till oro bland den äldre befolkningen. Tillgång till social- och hälsovård är det näst största problemet.

Utgående från denna undersökning har PIO nu gjort upp ett förslag till åtgärdsprogram för den kommande riksdagsperioden

och den kommande regeringen. **Simo Paasilta** som är fungerande ordförande för PIO konstaterade att målen är följande:

- Utarbeta ett program för att minska pensionärsfattigdomen i Finland.
- Pensionärer får inte beskattas hårdare än anställda.
- Bostadspolitiken ska stödja möjligheterna att bo hemma.
- Förbättra skatteavdraget för hushållsutgifter för att stödja äldre medborgare som bor hemma.
- Se till att hälso- och sjukvården samt socialtjänsten är tillräcklig
- Värdesätt arbetet som utförs av närstående vårdare.
- Sänk betalningsbördan för klienter inom social- och hälsovården genom att kombinera betalningstaken.
- Äldres rätt till rehabilitering måste tryggas.
- Likabehandling och icke-diskriminering måste vara en självklarhet

- Låt oss hålla alla involverade i den digitala utvecklingen Äldre ska garanteras råd, vägledning och stöd i digitala tjänster. Ansvar för detta måste ligga hos de offentliga myndigheterna.
- Klimatåtgärder för att ta hänsyn till de äldre. Kampen mot klimatförändringarna är mycket viktig. Övergången måste dock göras med hänsyn till den äldre befolkningens situation.

– Vi kräver att regering och riksdag, som inleder sitt arbete efter valet, utvidgar ålderskonsekvensanalysen till all lagstiftning som rör äldre. Finland måste också förbinda sig att främja FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna för äldre, säger ordförande Paasilta.

PCF Nyhetsbrev

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@pp.inet.fi
VICEORDFÖRANDE Torsten Spring, 040 777 4318, torstenspring@hotmail.com
SEKRETERARE Alf-Erik Helsing, 040 592 8595, alf-erik.helsing@anvianet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa
PCF'S FULLMÄKTIGE Torsten Spring

REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA SIDAN I ELÄKKEENSAAJA

Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com
 Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing

HEMSIDA svenskadistriktet.elakkeensaajat.fi

ANSVARIG FÖR HEMSIDAN Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi